

Fiche 1: Mededeling inzake een gemeenschappelijke visie op het begrip aanvaardbaar foutenrisico

1. Algemene gegevens

Voorstel: Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en de Rekenkamer naar een gemeenschappelijke visie op het begrip aanvaardbaar foutenrisico.

Datum Commissiedocument: 16 december 2008

Nr. Commissiedocument: COM(2008) 866 definitief

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=197777

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: niet opgesteld

Behandelingstraject Raad: nog niet vastgesteld

Eerstverantwoordelijk ministerie: Financiën (FIN)

2. Essentie voorstel

De mededeling vloeit voort uit een verzoek van het Europees Parlement en de Raad een discussie te lanceren over het begrip aanvaardbaar foutenrisico en de invloed daarvan op de materialiteitsgrenzen voor de jaarlijkse opinie die door de Europese Rekenkamer wordt afgegeven. De ERK heeft in haar "Single Audit Opinion"(2/2004) en de conclusies in het Jaarverslag over 2007 van de Europese Rekenkamer gewezen op de wenselijkheid van een dergelijke discussie. De Commissie kiest in haar Mededeling een concept dat is gebaseerd op een vergelijking van de marginale kosten van additionele controles en de baten voortkomend uit de reductie van het verwachte niveau van niet opgespoorde fouten. Het model dat de Commissie toepast, beoogt een punt ("tolerable risk point") vast te stellen waar de baten van hogere uitgaven voor controles gelijk zijn aan de extra kosten die worden gemaakt. Voorbij dit punt wegen volgens de Commissie de baten van extra controles niet op tegen de kosten. De Commissie benadrukt dat deze uiteenlopen voor de verschillende beleidsterreinen.

Voor het testen van het model heeft de Commissie gebruik gemaakt van informatie, die o.a. door de lidstaten is verstrekt, voor acties ten aanzien van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en Agrarische maatregelen allen gefinancierd onder het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie richt haar Communicatie aan de begrotingsautoriteit en voorziet een inter-institutioneel debat tussen Raad, Europees Parlement en de Europese Rekenkamer op basis van de analyse in de Mededeling. Al naar gelang het standpunt van de begrotingsautoriteit dit toelaat, zal de Commissie vervolgstappen nemen in de richting van een op het aanvaardbare risico gebaseerde aanpak. Hierdoor valt moeilijk in te schatten welke vervolgstapen of concrete voorstellen deze Mededeling van de Commissie zal hebben.

4. Nederlandse positie over de mededeling

De mededeling vloeit voort uit een verzoek van het Europees Parlement en de Raad een discussie te lanceren over het begrip aanvaardbaar foutenrisico en de invloed daarvan op de materialiteitsgrenzen voor de jaarlijkse opinie die door de Europese Rekenkamer wordt afgegeven. Nederland verwelkomt de voorzet van de Commissie voor een discussie over het begrip aanvaardbaar foutenrisico en hecht belang aan de constatering dat er een goede balans ten aanzien van de kosten en de baten van controles behoort te zijn. Tevens is Nederland van mening dat in dat geval er wel redelijke zekerheid moet bestaan dat het systeem voor financieel beheer wordt gevolgd zoals is voorgeschreven en dat de kwaliteit van deze uitvoering voldoende is.

Echter de weg van het huidige concept, dat enkel is gebaseerd op economische overwegingen, naar een concept dat is gebaseerd op die bredere meer praktische invulling is nog lang. Zoals de Commissie zelf ook aangeeft, zou een eventueel besluit over aanvaardbare foutenrisico's gebaseerd moet worden op een afweging tussen de politieke eisen, de baten van een beleid (waaronder de niet-financiële baten), het inherente

risico, de mogelijkheid van verdere vereenvoudiging en de extra kosten van meer controles om de foutenpercentages te verlagen. Ook toont het model, de keuze van de parameters en de testresultaten, de complexiteit en de moeilijkheden van een discussie omtrent een aanvaardbaar foutenrisico aan; verder onderzoek is daarom nodig. In dit verband heeft Nederland de Europese Rekenkamer gevraagd haar opinie over deze mededeling te geven.

Nederland acht een discussie over een aanvaardbaar foutenrisico daarom op dit moment prematuur. Mede gezien het feit dat de nieuwe financiële periode van 2007-2013 en de implementatie van de nieuwe regelgeving pas is begonnen. Voor deze periode is de regelgeving met name voor de structuurfondsen verder aangescherpt in antwoord op de problemen in de programmaperiode 2000-2006. Tevens heeft de Commissie een specifiek actieplan opgesteld voor verbetering van het financieel beheer bij de structuurfondsen en heeft de Europese Rekenkamer ook in 2007 wederom geconstateerd dat de uitvoering van met name het financieel beheer bij de fondsen in gedeeld beheer niet adequaat functioneert. Nederland is van mening dat eerst goed moet worden gekeken naar de uitvoering van die regelgeving in en door lidstaten, het resultaat van die uitvoering en de kosten die daarmee gepaard gaan.

Elk jaar blijkt uit de rapportage van de Europese Rekenkamer dat Europese regelgeving complex en onduidelijk is en dat dit één van de hoofdoorzaken is van de hoge uitvoeringskosten en het hoge aantal fouten dat bij die uitvoering wordt gemaakt. Commissie, Raad en Europees Parlement moeten naar mening van Nederland daarom nu stevig inzetten op vereenvoudiging van regelgeving. Deze vereenvoudigingen kunnen ertoe leiden dat het foutenpercentage daalt. Nederland heeft eind 2008 al een eerste voorzet gedaan voor algemene en specifieke voorstellen voor vereenvoudiging van structuurbeleid en is verheugd dat de Commissie deze discussie in 2009 in samenspraak met de lidstaten vervolgd. Naast vereenvoudiging van regelgeving is het van belang rekening te houden met administratieve lasten en met name ook met de beleefde lasten. Om die reden zijn inspanningen om "slimmer" te controleren wenselijk, zodat efficiënter toezicht en effectieve handhaving kan worden bereikt.

Nederland hecht er groot belang aan dat er voorrang wordt gegeven aan de voorkant van het proces, focus op de verbetering van de uitvoering en vereenvoudiging van regelgeving. Het zal daarom pas op basis van de verkregen informatie over de uitvoering van regelgeving, de inzet op vereenvoudiging van regelgeving en de afronding van het actieplan voor verbetering van het financiële beheer, indien nog steeds noodzakelijk, een eventueel besluit nemen over het wel of niet vaststellen van een aanvaardbaar foutenrisico.